

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 416/2020
05.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Смиљана Стојиљковић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за трговину и услуге „Биостент“ ДОО из Београда, чији је пуномоћник Владан Јовичић, адвокат из ..., ради поништаја решења, враћања на рад и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2271/18 од 28.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 05.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2271/18 од 28.02.2019. године у ставу првом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 13111/2010 од 06.11.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено као незаконито решење туженог од 16.06.2010. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде, за период од јуна 2010. године до новембра 2015. године, исплати месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до коначне исплате, све ближе наведено у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име разлике зараде за јун 2010. године исплати износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом, као неоснован. Ставом четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2010. годину исплати износ од 30.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 16.09.2010. године до исплате. Ставом петим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да у име и за рачун тужиоца уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, за период од јуна 2010. године до новембра 2015. године, обрачунате на износе досуђене изгубљене зараде из става другог изреке ове пресуде, по стопама важећим на дан уплате. Ставом шестим

изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у укупном износу до 328.000,00 динара. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог да суд обавезе тужиоца да туженом накнади трошкове поступка са законском затезном каматом.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2271/18 од 28.02.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П1 13111/2010 од 06.11.2017. године у ставу првом, другом и петом изреке. Ставом другим изреке, укинута је пресуда Другог основног суда у Београду П1 13111/2010 од 06.11.2017. године у ставу четвртном и шестом изреке и у том делу предмет упућен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи применом члана 404. ЗПП.

Тужилац је поднео одговор на ревизију, трошкове поступка по ревизији је тражио.

Врховни касациони суд је оценио да је у овом спору дозвољена ревизија на основу члана 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/18), због чега није било места примени института посебне ревизије из члана 404. овог закона. Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на радном месту возач-магационер, на неодређено време, по основу Анекса уговора о раду број .../... од 12.02.2010. године. Решењем туженог бр. .../... од 16.06.2010. године и бр. .../... од 18.06.2010. године (којим је измењено решење од 16.06.2010. године) тужиоцу је отказан уговор о раду са даном 30.06.2010. године, због непоштовања прописане радне дисциплине и постојања основане сумње да је извршио кривично дело угрожавања сигурности. Из образложења тог решења следи да је тужилац дана 28.05.2010. године, у просторијама туженог, насрнуо на директорку предузећа упутивши јој претње да ће напасти на њен живот и тело, речима “видећеш ти шта ће ти се десити“ и „видећеш како ћеш се провести“. Тужилац је пре доношења решења о отказу упозорен на постојање разлога за давање отказа јер је дана 28.05.2010. године, у службеним просторијама, пред сведоцима, претио да ће угрозити живот и тело директорке. У вези са наведеним догађајем тужилац је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К 24848/2010 од 29.03.2013. године, ослобођен оптужбе да је извршио кривично дело угрожавања сигурности.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев.

Закон о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09), у члану 179. тачка 3. прописује да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може наставити рад код послодавца, а у тачки 4. овог члана, да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени учини кривично дело на раду или у вези са радом. Одредбом члана 180. став 1. и 2. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тачка 1. до 6. овог закона, запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најамње пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења, као и да је у упозорењу из члана 1. овог члана послодавац дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

У конкретном случају, тужиоцу је стављено на терет неодговарајуће понашање на радом месту и непоштовање прописа радне дисциплине због тога што је у просторијама туженог насрнуо на директорку предузећа упутивши јој претње да ће напасти на њен живот и тело, претходно му достављајући упозорење о постојању основа за давање отказа. Правилно је становиште нижестепених судова да је за законитост решења о отказу уговора о раду неопходно да упозорење којим се запослени позива на одговорност, садржи конкретну радњу или пропуштање, са јасним временским и просторним одређењем, како би се на несумњив начин утврдило да је запослени заиста учинио повреду радне обавезе, односно радне дисциплине, која му се ставља на терет и омогућило да се о постојању отказног разлога изјасни. Међутим, у датом упозорењу тужиоцу нису конкретизоване радње повреде радне дисциплине са тачно наведеним описом понашања тужиоца, па је на тај начин тужилац онемогућен да се изјасни о разлозима и чињеницама због којих му је отказан уговор о раду. Осим тога, између упозорења о постојању разлога за отказ и разлога за отказ који су наведени у образложењу побојаног решења мора да постоји идентитет у погледу радње извршења повреде радне обавезе, односно радне дисциплине. У овом случају идентитета нема, јер у упозорењу није наведен начин извршења повреде радне дисциплине односно конкретне претње (које су наведене у решењу о отказу), већ само да је тужилац претио директорки туженог да ће угрозити њен живот и тело.

С обзиром на изложено, по становишту Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови закључили да из упозорења туженог не може да се сагледа које су одлике понашања тужиоца наведеног дана и какве су биле претње које је тужени протумачио као угрожавање сигурности директорке, па је отказ уговора о раду спроведен у незаконитом поступку.

Како је решење о отказу поништено, тужени је због незаконитог отказа у обавези да тужиоца врати на рад на основу члана 191. став 1. Закона о раду и исплати му накнаду штете на име изгубљене зараде у спорном периоду, сходно члану 191. став 2. Закона о раду, са обавезом уплате припадајућих доприноса за обавезно социјално осигурање за период у коме није радио.

Из наведених разлога, неосновани су ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право и да упозорење које је упућено тужиоцу садржи све елементе на основу којих може да се идентификује критични догађај и понашање тужиоца.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка с обзиром да трошкови изјављивања одговора на ревизију нису били потребни за вођење парнице, сходно члану 154. став 1. ЗПП, те је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић